

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 15CoP/2/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715216519  
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6715216519.1

## Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci starostlivosti o maloletú D. A. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E., V. L. XXX/XX, štátna občianka SR, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva, dieťa rodičov - otca E. R. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. L. XXX/XX, XXX XX E., štátneho občiana L. Q., právne zastúpeného JUDr. Dášou Brázdilovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Zvolen, Trhová 1 a matky X. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. L. XXX/XX, XXX XX E., štátnej občianky SR, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 07. 12. 2015, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen, č. k. 5P/428/2015 - 7 zo dňa 16. 12. 2015, takto

### rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec vracia na ďalšie konanie.

### odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh otca maloletého dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd predbežným opatrením zveril maloletú D. A. P., nar. XX. XX. XXXX do jeho osobnej starostlivosti. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 102 ods. 1 prvá veta O. s. p. a § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, 6, 8 prvá veta O. s. p., ako aj s poukazom na ust. § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p.

V odôvodnení uviedol, že po posúdení návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia súd návrh vyhodnotil ako nedôvodný, nakoľko dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie požadovaného predbežného opatrenia. Otec maloletej neosvedčil potrebu úpravy pomerov maloletého dieťaťa. Súd musel prihliadnuť na to, že vo veci vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 11P/25/2015 súd uznesením č. k. 11P/25/2015 - 6 zo dňa 14. 12. 2015 predbežným opatrením nariadil otcovi maloletej, aby maloletú D. A. P., nar. XX. XX. XXXX odovzdal do starostlivosti matky, keď uvedené uznesenie je vykonateľné dňom jeho nariadenia. Súd nemal jednoznačne osvedčené skutočnosti, ktoré tvrdí otec maloletej, a nevyplýva to ani z pripojených listinných dôkazov, nakoľko tieto vypovedajú len o tom, že maloleté dieťa je v strese. Zároveň súd nemohol neprihliadnuť na rozporné tvrdenia uvedené matkou v jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorých bolo nariadené vyššie uvedené predbežné opatrenie, a to najmä skutočnosti, že momentálne matka nevie, kde sa otec s maloletou zdržiava, maloleté nebola ani v škole, otec maloletej bráni matke maloletej v kontakte s dcérou a taktiež, aby mohla maloletá D. riadne navštevovať školu, pričom je tu bezprostredná hrozba, že by otec maloletej mohol s maloletou opustiť územie SR, keďže tento je štátnym občanom L. i C.. Za daných okolností okresný súd návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia nepovažoval za dôvodný, a preto návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie otec maloletého dieťaťa, ktorý navrhol rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alternatívne rozhodnutie zmeniť tak, že návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia vyhovie. Namietal procesné pochybenie v postupe okresného súdu s poukazom na ust. § 18 O. s. p. s tým, že v konaní mal byť

uznesením pribratý tlmočník z jazyka anglického, nakoľko otec maloletého dieťaťa je občanom L. Q. a ovláda jazyk anglický a nemecký. Preto mu malo byť doručené rozhodnutie preložené do jazyka anglického, aby bolo zachované jeho právo na spravodlivý súdny proces v zmysle ust. § 18 O. s. p. Poukázal aj na to, že súd sa oboznámil so spisom sp. zn. 10P/23/2015 a určite aj s uznesením o pribratí tlmočníka v tomto konaní. Nestotožňuje sa ani s odôvodnením napadnutého uznesenia, keď súd mal vedomosť o konaní pod sp. zn. 11P/25/2015, mal podľa jeho názoru postupovať v zmysle ust. § 112 ods. 1 O. s. p. Nikdy nebránil matke v stretávaní sa s maloletou dcérou. Dňa 04. 12. 2015 bol s maloletou u lekára, o čom pripojil potvrdenie R. X., keď u maloletej dcéry v dôsledku správania sa matky, ktorá si našla známosť s iným mužom a správala sa nevhodne nielen voči otcovi maloletého dieťaťa, ale hlavne maloletej dcéry, sa prejavili značné problémy a bolo jej doporučené psychologické vyšetrenie. Tak isto dňa 07. 12. 2015 bol u lekára. Súd nemal ničím odôvodnený záver z obavy, že odnesie maloletú dcéru mimo územia SR. V čase podania návrhu matkou maloletého dieťaťa, nemal k dispozícii ako jeho pas, tak ani pas maloletej dcéry, keďže ich matka maloletej zobrala z domu. Vychádza z toho, že je štátnym občanom L. a C. je skôr diskriminujúce. Na území SR žije 12 rokov, obidvaja, tak dcéra ako aj otec maloletého dieťaťa sú šťastní na území SR, majú tu okruh svojich priateľov, rodičov matky maloletej dcéry, jej príbuzných, otec dieťaťa sa zúčastňuje rôznych akcií v rámci E.. Matka pracuje v Rakúsku, kde chodí na dvojtýždňové turnusy v každom kalendárnom mesiaci a nevie zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú dcéru, ktorá je v dôsledku jej správania, v jej prítomnosti bojzlivá, nervózna a vystresovaná, pričom to výrazne ovplyvňuje jej správanie v škole, doma a môže ohroziť jej ďalší duševný a citový vývoj do budúcnosti. Otec vie maloletej dcére zabezpečiť všetku starostlivosť tak, ako doteraz, keď bola matka maloletej pracovne v Rakúsku, o dcéru sa staral výlučne otec, a tak isto predtým, maloletej venoval všetok svoj voľný čas. Dňa 22. 12. 2015 matka zobrala maloletú z vyučovacieho procesu a odniesla ju k svojmu priateľovi. Od vtedy je maloletá dcéra u matky, resp. v dome jej priateľa. Otcovi umožnila stretnutie s maloletou len v dňoch 25. - 26. 12. 2015 na niekoľko hodín. Maloletá vplyvom tejto situácie značne trpí, je v cudzom prostredí, už predtým bola podráždená a nervózna, a preto otec s maloletou navštívil aj odbornú pomoc Y. X.. Je skutočne potrebné tento stav riešiť nariadením predbežného opatrenia tak, aby maloletá dcéra bola s ním a mala zabezpečený klud. Potrebuje sa naďalej podrobovať sedeniam u psychológa. Matka tým, že súd nariadil predbežné opatrenie ju odniesla do cudzieho prostredia, k cudziemu mužovi a nerieši odborné poradenstvo.

K odvolaniu otec pripojil správu od Y. Q. X. zo dňa 09. 12. 2015, z ktorej okrem iného vyplýva, že maloletá je vtiahnutá do napätia, vyhrážok, konfliktov, verbálnych útokov v rodine, ktoré prežíva, pričom pokoj a stabilné citové zázemie nachádza pri otcovi a starých rodičoch z matkinej strany, s ktorými mala matkou zakázané stretávať sa a po odchode matky s priateľom sa vzťahy so starými rodičmi obnovili a tiež nachádza u nich pokoj a citové zázemie. Pri konfrontácii o vzťahu v rodine toho času jednoznačne matkine správanie odcudzuje, bojí sa jej, nechce byť s ňou osamote. Má strach, že ju matka násilím odvedie od otca, a že bude bývať spolu s matkou, jej priateľom a s otcom sa nebude stretávať. Prevláda strach pred matkou, aj pred maminým priateľom, ktorých viní za vzniknutú situáciu. O otcovi sa vyjadruje veľmi pozitívne, chváli ho, ako vedie domácnosť, keď sú sami, ako výborne varí, češe ju, venuje jej všetok čas. Má v ňom veľkú oporu. Chce s ním ostať bývať v spoločnom dome, kde má svoju izbu, komfort na ktorý je zvyknutá a cíti sa tam spokojne a isto. Na záver uvedenej správy boli doporučené opakované konzultácie s maloletým dieťaťom z dôvodu uvoľnenia emočného prežívania situácie v rodine.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, prejednal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil z dôvodu odňatej možnosti otca konať pred súdom.

Podľa § 18 O. s. p. účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Majú právo konať pred súdom vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumejú. Súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv.

Podľa čl. 47 ods. 4 Ústavy SR kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie podľa ods. 2, má právo na tlmočníka.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych

procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť, a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Ak súd prvého stupňa v konaní postupoval v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku tým, že účastníkovi konania odoprel alebo znemožnil uplatnenie procesných práv, odvolací súd musí v každom prípade jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Zákon osobitne upravuje spôsob rozhodovania odvolacieho súdu pri odvolaniach smerujúcich proti uzneseniam prvého stupňa o návrhoch na nariadenie predbežného opatrenia. Odvolaciemu súdu dáva možnosť uznesenie o takomto návrhu zrušiť len vtedy, ak konanie zastavuje. Z uvedeného treba potom vyvodiť, že v ostatných prípadoch rozhodovania o odvolaniach proti uzneseniam súdu prvého stupňa, o návrhoch na nariadenie predbežného opatrenia, pokiaľ nie sú dané dôvody na odmietnutie odvolania v zmysle § 218 ods. 1

O. s. p., odvolací súd musí o odvolaní rozhodnúť tak, že uznesenie potvrdí (§ 219) alebo ho zmení (§ 220). Odvolací súd je však toho názoru, že v danom prípade môže odvolací súd z dôvodu uvedeného v § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že bolo porušené právo odvolateľa na spravodlivý súdny proces, a to v spojení s čl. 6 Dohovoru a čl. 7 ods. 5 Ústavy. Absencia ustanovenia o zrušiteľnosti uznesenia o nariadení predbežného opatrenia neznamena, že nemôže byť daný dôvod na zrušenie rozhodnutia, ktorým bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Princíp rovnosti účastníkov občianskeho súdneho konania najvýraznejšie deklaruje ust. § 18 Občianskeho súdneho poriadku. Aj podľa tohto ustanovenia pod rovnakým postavením účastníkov treba rozumieť také procesné práva účastníkov, ktoré zabezpečia spravodlivý súdny proces. Požiadavka spravodlivého súdneho procesu však vyžaduje, aby súdny proces bol korigovaný právnou úpravou, ktorá bude pôsobiť nielen na formálnu, ale aj materiálnu rovnosť v tomto procese, podľa ktorej je treba s každým nakladať rovnako. Snahu o zabezpečenie materiálnej rovnosti reprezentujú predovšetkým ustanovenia upravujúce konania, ktoré je možné začať aj bez návrhu. Rovnosť účastníkov občianskeho súdneho konania možno najjednoduchšie ozrejmiť závermi judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 Dohovoru. V zmysle judikatúry EŠLP k uvedenému ustanoveniu, rovnosť účastníkov konania, rovnosť zbraní a kontradiktórnosť konania bezprostredne súvisia. Všetky tieto zložky spravodlivého procesu tvoria jednu z jeho rozhodujúcich zásad. V súvislosti s rovnosťou účastníkov v konaní treba osobitne zdôrazniť právo každého vystupovať v konaní vo svojom materinskom jazyku (čl. 47 ods. 4 Ústavy). Súd je preto povinný v prípade potreby na náklady štátu zabezpečiť v konaní tlmočníka. Právo konať v materinskom jazyku zahŕňa nielen právo v materinskom jazyku vystupovať, ale aj robiť podania v tomto jazyku, právo na preklad rozhodnutia a písomností ďalších účastníkov konania a pod.

Skutočnosť, že účastník je v konaní zastúpený na základe plnej moci, nezbavuje súd povinnosti ustanoviť mu na konanie tlmočníka, ak vyjde takáto potreba v konaní najavo.

Preskúmaním spisu odvolací súd zistil, že v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je uvedený, že otec maloletého dieťaťa je štátnym občanom L. Q.. Prvostupňový súd, teda po tomto zistení hneď na začiatku konania, mal poučiť otca maloletého dieťaťa ako účastníka konania, o práve konať vo svojej materčine. Zistenie, že otec dieťaťa je cudzí príslušník, malo byť pre súd signálom, že k poučeniu bude musieť pristúpiť. Keďže takto prvostupňový súd nekonal, a rozhodnutie (OS Zvolen č. k. 5P/428/2015 - 7 zo dňa 16. 12. 2015) otcovi nedoručil aj s prekladom, odňal otcovi možnosť konať pred súdom a svojím postupom okresný súd pochybil. Námetka otca, uvedená v odvolaní, že ako občanovi L. Q., ktorý ovláda anglický a nemecký jazyk, mu malo byť doručené rozhodnutie predložené do jazyka anglického, aby bolo zachované jeho právo na spravodlivý súdny proces, je v plnom rozsahu dôvodná. Okresný súd, teda svojím postupom znemožnil účastníkovi (otcovi maloletého dieťaťa) realizáciu jeho procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, potom odvolací súd musel napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, nakoľko postupom súdu došlo k odňatiu možnosti konať otcovi maloletého dieťaťa pred súdom.

Odvolací súd sa s ďalšími námietkami uvedenými v odvolaní nezaoberal, nakoľko došlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia v dôsledku pochybenia súdu, ako aj k zmene skutkového stavu od rozhodnutia prvostupňového súdu.

V ďalšom konaní prvostupňový súd opätovne rozhodne o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia s prihladením aj na správu zo dňa 09. 12. 2015 od PhDr. Q. X. (č. I. 18 spisu) ako aj spis Okresného súdu Zvolen sp. zn. 11P/25/2015, kde ako odvolací súd zistil, uznesenie okresného súdu č. k. 11P/25/2015 - 6 zo dňa 14. 12. 2015 bolo odvolacím súdom zmenené tak, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia pod uvedeným číslom konania odvolací súd zamietol (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12CoP/5/2016-76 zo dňa 03. 02. 2016).

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.